

Dnr. 2013-04-29
13-401/2678

Till berörd remissinstans

ANGÅENDE REMISSEN OM TID FÖR UNDERVISNING - LÄRARES ARBETE MED SKRIFTLIGA INDIVIDUELLA UTVECKLINGSPLANER (DS 2013:23)

Detta gäller remissvar på "Tid för undervisning - lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner (DS 2013:23)"

Dnr: 001-687/2013

Remisstiden sträcker sig till den 27 maj 2013, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Skolroteln är David Lindberg, tfn 0850829879.

Remissvar skickas till:

- Skolroteln i **digital form (word/excel)**. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Bilagga **inte** remissunderlaget. Det finns redan diariefört i kommunstyrelsens diarium.

Häfta **inte** ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RIV-remissvar eller
RIV-remissvar@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Skolroteln

Remitteringsmapp

Ärende: Tid för undervisning - lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner (DS 2013:23)

Inkom till KF/KS kansli den

Behandling i övrigt:

För yttrande senast:

Stadsdelsnämnderna

Facknämnderna
Utbildningsnämnden

Övriga

Stadsledningskontoret
Lärarnas Riksförbund
Stockholm
Läraryrket Stockholm
Sveriges Skolledarförbund
Stockholm

REGERINGSKANSLIET

Remiss

2013-04-24

U2013/2583/S

Utbildningsdepartementet

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2013 -04- 26
Dnr:	001 - 087/2013
Till:	RTV

Tid för undervisning - lärares arbete med skriftliga
individuella utvecklingsplaner (DS 2013:23)

Remissinstanser:

1. Riksdagens ombudsmän
2. Kammarrätten i Sundsvall
3. Förvaltningsrätten i Växjö
4. Regelrådet
5. Statskontoret
6. Statistiska centralbyrån
7. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)
8. Myndigheten för handikappolitisk samordning
9. Barnombudsmannen
10. Länsstyrelsen i Blekinge län
11. Länsstyrelsen i Jämtlands län
12. Länsstyrelsen i Västmanlands län
13. Statens skolverk
14. Statens skolinspektion
15. Specialpedagogiska skolmyndigheten
16. Sameskolstyrelsen
17. Skolväsendets överklagandenämnd
18. Lärarnas ansvarsnämnd
19. Universitetskanslersämbetet
20. Göteborgs universitet
21. Högskolan i Gävle
22. Malmö högskola
23. Arbetsgivarverket
24. Sametinget
25. Barn- och elevombudet
26. Diskrimineringsombudsmannen
27. Arjeplogs kommun
28. Bjurholms kommun
29. Gotlands kommun
30. Grums kommun
31. Gävle kommun
32. Göteborgs kommun

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: u.registrator@regeringskansliet.se

Besöksadress
Drottninggatan 16

Telefax
08-21 68 13

33. Götene kommun
34. Höörs kommun
35. Jönköpings kommun
36. Katrineholms kommun
37. Laholms kommun
38. Lidköpings kommun
39. Linköpings kommun
40. Ljusdals kommun
41. Ludvika kommun
42. Luleå kommun
43. Malmö kommun
44. Nybro kommun
45. Piteå kommun
46. Salems kommun
47. Sotenäs kommun
48. Stockholms kommun
49. Sundsvalls kommun
50. Svalövs kommun
51. Sätters kommun
52. Upplands Väsby kommun
53. Uppsala kommun
54. Vilhelmina kommun
55. Växjö kommun
56. Örebro kommun
57. Sveriges Kommuner och Landsting
58. Vittra AB
59. Pyslingen Förskolor och Skolor AB
60. Kunskapsskolan i Sverige AB
61. Västbergaskolan AB
62. Friskolornas riksförbund
63. Almega
64. Tjänstemännens centralorganisation
65. Sveriges Akademikers Centralorganisation
66. Landsorganisationen i Sverige (LO)
67. Svenska kommunalarbetsförbundet
68. Lärarförbundet
69. Lärarnas riksförbund
70. Sveriges skolledarförbund
71. Sveriges elevkårer
72. Sveriges elevråd
73. Föräldraalliansen Sverige
74. Riksförbundet Hem och Skola
75. Handikappförbundets samarbetsorgan
76. Synskadades riksförbund
77. Hörselskadades Riksförbund
78. Svenska barnläkarföreningen
79. Svenska skol läkarföreningen
80. Riksförbundet för skolsköterskor
81. Sveriges Skolkuratorers Förening
82. Sveriges vägledarförening

Remissvaren ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet **senast den 24 juli 2013**. Svaren bör lämnas både på papper och per e-post till Utbildningsdepartementet, 103 33 Stockholm och u.registrator@regeringskansliet.se med hänvisning till diarienummer U2013/2583/S.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss – hur och varför* (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Eva Lenberg
Rättschef

Kopia till
Fritzes kundservice, 106 47 Stockholm

Till statsrådet Jan Björklund

Den 23 oktober 2012 uppdrog statsrådet Jan Björklund åt utbildningsdirektören Thomas Persson (U2012/5725/SAM) att biträda Utbildningsdepartementet med att utarbeta förslag som innebär en minskad administration för lärare. Uppdraget genomförs i form av en arbetsgrupp (U2012:E) inom Utbildningsdepartementet. Den 1 december 2012 förordnades biträdande enhetschefen Cecilia Sandberg (U2012/6230/SAM) och den 7 januari 2013 förordnades juristen Gastón Fernández Palma (U2012/7332/SAM) att ingå i arbetsgruppen. Dessutom ska departementssekreteraren Ulrika Lundqvist, departementssekreteraren Torun Rudin och ämnessakkunniga Kristina Söderberg medverka i uppdraget.

Arbetsgruppen får härmed delredovisa sitt uppdrag. Slutredovisningen av uppdraget kommer att ske under hösten 2013.

Stockholm den 18 april 2013.

Innehållsförteckning

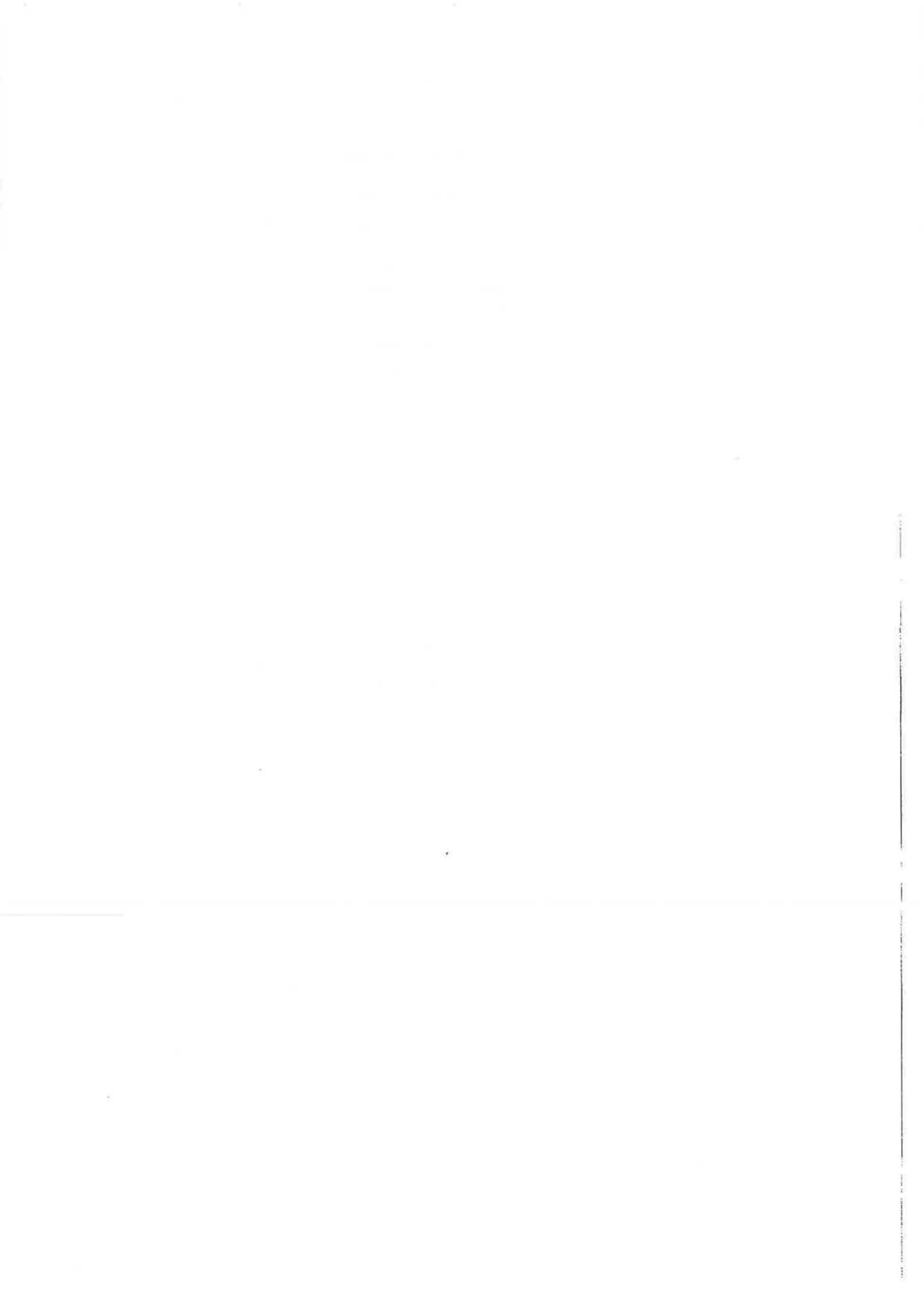
Till statsrådet Jan Björklund	1
Sammanfattning.....	7
Författningsförslag	13
1 Inledning	29
1.1 Uppdraget.....	29
1.2 Utredningsarbetet.....	30
1.2.1 Avgränsningar i arbetet	30
1.2.2 Avgränsningar när det gäller skolformer.....	30
1.2.3 Externa kontakter	31
1.3 Bakgrund till uppdraget.....	31
2 Kartläggning av lärares samlade arbetsuppgifter	33
2.1 Lärares arbetstid.....	33
2.1.1 Svenska förhållanden i dag	33
2.1.2 En europeisk jämförelse	35
2.2 Lärares arbetsuppgifter	36
2.3 Omfattningen av lärares arbetsuppgifter.....	39

2.3.1	Studie från Arbetsmiljöverket och Statistiska centralbyrån.....	39
2.3.2	Studie från Arbets- och miljömedicin i Lund	40
2.3.3	Studier från Skolverket	41
2.3.4	Studier från Lärarförbundet	46
2.3.5	Studier från Lärarnas Riksförbund	48
2.3.6	Studie från Sveriges Kommuner och Landsting.....	50
2.3.7	Gemensam fältstudie – Sveriges Kommuner och Landsting, Lärarförbundet samt Lärarnas Riksförbund	51
2.3.8	Studier från Svenskt Näringsliv	52
2.3.9	Studie från Sydsvenska Industri- och Handelskammaren	53
2.3.10	Studie från Stockholms kommun	54
2.3.11	Studie från Haninge kommun.....	55
2.3.12	Studie från Jönköpings kommun	56
2.3.13	Andra studier.....	58
3	Erfarenheter från referensgrupper och skolbesök.....	63
3.1	Erfarenheter från möten med referensgrupper	63
3.1.1	Lärares arbetsuppgifter i dag	64
3.1.2	Förändringen av lärares arbetsuppgifter över tid	64
3.1.3	Arbetsuppgifter som kan avlastas lärare.....	65
3.1.4	Stöd för lärares dokumentation	67
3.2	Erfarenheter från skolbesöken	68
3.2.1	Lärares arbetsuppgifter i dag	69
3.2.2	Förändringen av lärares arbetsuppgifter över tid.....	69
3.2.3	Arbetsuppgifter som kan avlastas lärare.....	71
3.2.4	Stöd för lärares dokumentation	74
4	Kartläggning av lärares arbete med elevers kunskapsutveckling	75

4.1	Regleringen av lärares information, kommunikation och dokumentation av elevers kunskapsutveckling.....	75
4.2	Regleringen av utvecklingssamtal och skriftliga individuella utvecklingsplaner	77
4.2.1	Nuvarande reglering	77
4.2.2	Reglering över tid	78
4.2.3	Sekretess när det gäller skriftliga individuella utvecklingsplaner	83
4.3	Omfattningen av lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner	84
4.3.1	Skolverkets uppföljning och utvärdering 2010	85
4.3.2	Skolinspektionens kvalitetsgranskning 2010	88
4.3.3	Skolinspektionens bedömning 2009	89
4.3.4	Skolverkets attitydundersökning 2009	89
4.3.5	Skolverkets studie 2007	90
4.3.6	Lärarnas Riksförbunds intervjuundersökning 2010	92
4.3.7	Läraryrketets rapport 2013	93
4.3.8	Andra studier	93
4.4	En internationell utblick	96
4.4.1	Danska elevplaner	96
5	Analys och slutsatser	97
5.1	Lärares samlade arbetsuppgifter	97
5.1.1	Lärares arbetsbelastning och arbetsuppgifter har ökat	97
5.1.2	Många reformer och högre nationella krav	99
5.1.3	Inte bara nationella krav	100
5.2	Lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner	101
5.2.1	Nuvarande bestämmelser och hur de har förändrats över tid	101

5.2.2	Lärares arbetsbelastning	103
5.2.3	Kvalitet	104
5.2.4	Typ av dokument	105
5.2.5	Mottagare	106
5.2.6	När och hur ofta?	106
5.2.7	Innehåll och form	107
5.2.8	Utformning av dokument	108
5.2.9	Relation mellan olika dokument	110
5.2.10	Förslag på åtgärder	110
6	Förslag och bedömningar	113
6.1	Skriftliga individuella utvecklingsplaner	113
6.2	Utvecklingssamtal	121
6.3	Läroplanerna	123
6.4	Förslag som ska beredas vidare inför arbetsgruppens slutredovisning	124
	Konsekvensutredning	125
	Ikraftträdande	127
	Författningskommentarer	129
	Referenser	137
	Bilaga 1: Förteckning över genomförda skolbesök	147

Sammanfattning

I denna departementspromemoria föreslås att skriftliga individuella utvecklingsplaner i årskurs 1–5 (1–6 för specialskolan) upprättas en gång per läsår, i samband med ett av utvecklingssamtalen, i stället för varje termin. Dessutom föreslås att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas i årskurs 6–9 i grundskolan och i årskurs 6 i sameskolan samt i grundsärskolans årskurser 6–9 och i specialskolans årskurser 7–10 i de ämnen där betyg sätts.

Uppdraget och genomförandet

Uppdraget innebär att se över hur lärarnas administrativa arbete kan minskas och förenklas, samtidigt som uppföljningen av varje elevs kunskapsutveckling och behov av stöd säkerställs. Det ska slutredovisas under hösten 2013. I denna departementspromemoria görs en delredovisning som berör skriftliga individuella utvecklingsplaner.

Förslagen i promemorian har tagits fram av en arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet. Som stöd i genomförandet har arbetsgruppen haft kontakter med referensgrupper, gjort skolbesök och intervjuat skolchefer.

Uppdraget och genomförandet beskrivs utförligare i avsnitt 1. Erfarenheter från referensgrupperna och skolbesöken beskrivs utförligare i avsnitt 3.

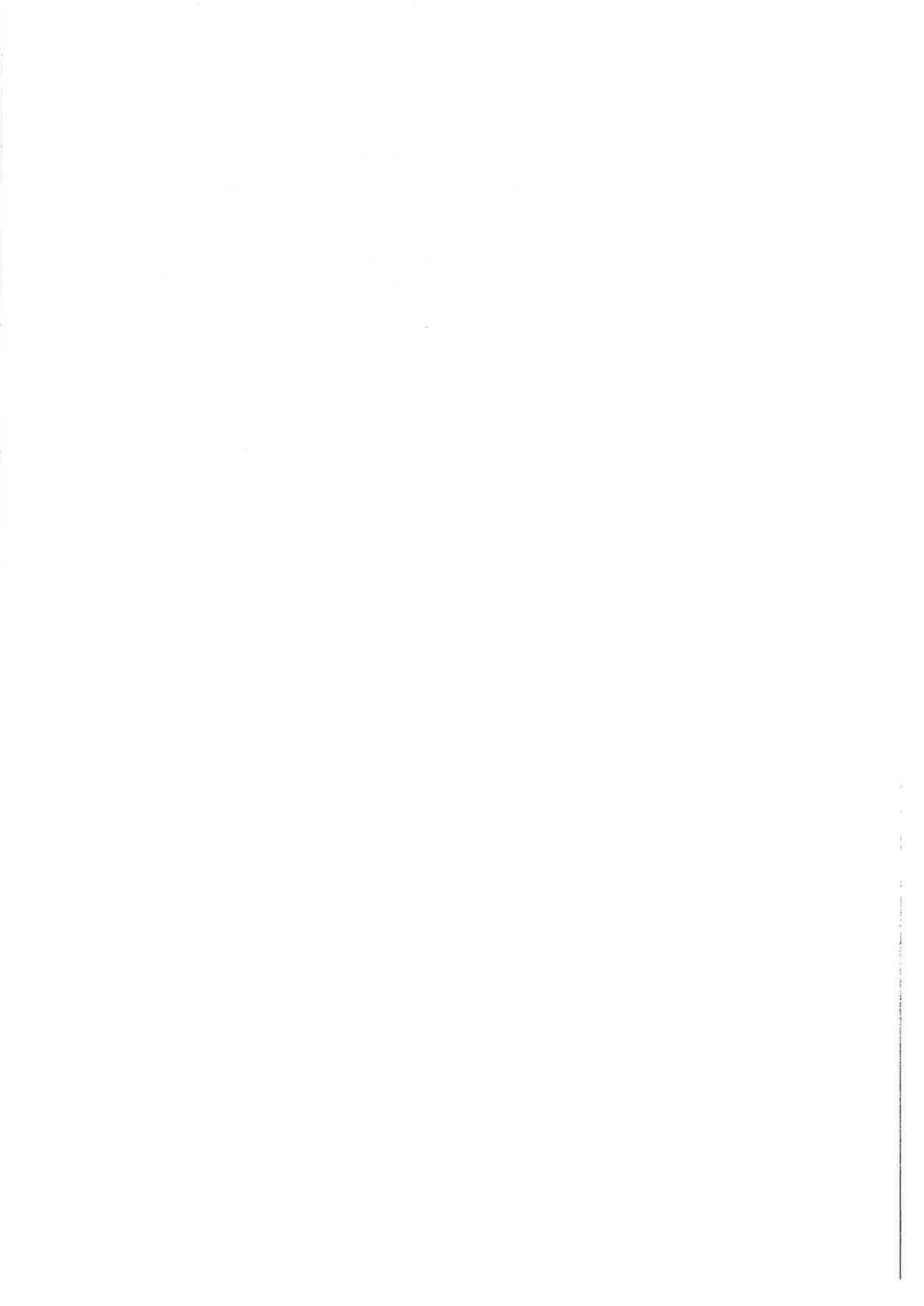
Kartläggning, analys och slutsatser

En del i uppdraget är att kartlägga och analysera lärares samlade arbetsuppgifter, och hur arbetsuppgifterna har förändrats över tid. Arbetsgruppen har gått igenom ett antal studier och rapporter. Dessa visar att lärares arbetsuppgifter har ökat över tid. Bilden bekräftas också av referensgrupperna och deltagarna vid skolbesöken. Ökningen handlar bland annat om fler uppgifter kopplade till dokumentation och till uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling. Kartläggningen av lärares samlade arbetsuppgifter beskrivs utförligare i avsnitt 2.

Arbetsgruppen har också kartlagt och analyserat lärares arbete med elevers kunskapsutveckling. Denna kartläggning har gjorts utifrån de bestämmelser som reglerar lärares information, kommunikation och dokumentation av elevers kunskapsutveckling. En stor del av lärares information, kommunikation och dokumentation utgörs av utvecklingssamtal och skriftliga individuella utvecklingsplaner. Därför har arbetsgruppen kartlagt den reglering som berör dessa områden och hur regleringen har förändrats över tid. Dessutom har arbetsgruppen kartlagt omfattningen av lärares arbete med skriftliga individuella utvecklingsplaner utifrån olika studier och rapporter.

Genom att följa hur regleringen av utvecklingssamtal och skriftliga individuella utvecklingsplaner har ändrats kan man se en ökning av lärares arbetsuppgifter när det gäller att skriftligt dokumentera elevernas kunskapsutveckling. De studier och rapporter som arbetsgruppen har tagit del av samt de personer som arbetsgruppen har träffat bekräftar denna bild. Såväl studierna och rapporterna som personerna anger att arbetet med skriftliga individuella utvecklingsplaner har lett till en ökad arbetsbelastning för lärarna.

Kartläggningen av lärares arbete med elevers kunskapsutveckling beskrivs utförligare i avsnitt 4. Arbetsgruppens analys och slutsatser, för såväl lärares samlade

arbetsuppgifter som lärares arbete med elevers kunskapsutveckling, beskrivs utförligare i avsnitt 5.

Förslag och bedömningar

Enligt nuvarande bestämmelser ska utvecklingssamtal genomföras minst en gång per termin. I samband med utvecklingssamtalet ska skriftliga individuella utvecklingsplaner upprättas. Arbetsgruppen föreslår att en skriftlig individuell utvecklingsplan i årskurs 1–5 (1–6 för specialskolan) upprättas en gång per läsår, i samband med ett av utvecklingssamtalen, i stället för varje termin. I årskurs 6–9 i grundskolan och i årskurs 6 i sameskolan föreslår arbetsgruppen att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas. I grundsärskolans årskurser 6–9 och i specialskolans årskurser 7–10 föreslår arbetsgruppen att kravet på skriftliga individuella utvecklingsplaner avskaffas. När betyg inte sätts ska läraren, en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling.

Genom ovanstående förslag om skriftliga individuella utvecklingsplaner minskas dokumentationsskyldigheten och därmed lärarnas arbetsbelastning. Det kan frigöra mer tid för undervisningen och medföra en ökad kvalitet i den obligatoriska dokumentationen. Arbetsgruppen anser att den obligatoriska dokumentationen kan minskas av bland annat följande skäl:

- Att betyg, från och med läsåret 2012/2013, ska sättas varje termin redan från årskurs 6, i stället för som tidigare från årskurs 8.
- Att den nya betygsskalan har sex steg i stället för den tidigare som hade tre. En mer detaljerad betygsskala ger tydligare information om elevens kunskapsutveckling.
- Att de nya kursplanerna är mer detaljerade och mer nationellt styrda.

- Att nationella prov har införts i årskurs 3 samt att det finns nationella prov i fler ämnen än tidigare i årskurs 6 och 9.
- Att det finns andra bestämmelser som reglerar lärares information till och kommunikation med elever och föräldrar, till exempel bestämmelser om utvecklingssamtal, fortlöpande information och information om skälen för betygen.
- Att lärare även fortsättningsvis kommer att behöva dokumentera elevernas kunskapsutveckling och kommunicera om den med eleverna i det dagliga arbetet samt att lärare inför ett utvecklingssamtal fortfarande måste lämna information om elevens kunskapsutveckling i lärarens ämnen, och om hur eleven kan utvecklas vidare, till den lärare som håller i utvecklingssamtalet.

När det gäller utformningen av den skriftliga information som ges i utvecklingsplanen i årskurs 1–5 föreslår arbetsgruppen ingen ändring av rådande förhållande att rektorn ska besluta om den. Utformningen av de skriftliga individuella utvecklingsplanerna varierar, enligt arbetsgruppens erfarenheter, i stor utsträckning. För att underlätta arbetet med utformningen av utvecklingsplanerna, för att öka rättssäkerheten för eleverna och för att informationen om elevens kunskapsutveckling ska bli tydligare anser arbetsgruppen att Skolverket bör ges i uppdrag att revidera sina allmänna råd om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen. I reviderade allmänna råd kan exempel, i form av mallar för utformningen, ingå.

Mot bakgrund av ovanstående förslag om skriftliga individuella utvecklingsplaner anser arbetsgruppen även att bestämmelsen om utvecklingssamtal behöver justeras. För att stärka och tydliggöra informationen om elevens fortsatta utveckling är det nödvändigt att utvecklingssamtalet behandlar de insatser som behövs för utvecklingen. För att kunna diskutera framåtsyftande insatser om elevens kunskapsutveckling behövs en utvärdering av hur eleven ligger till i förhållande till kunskapskraven. Utvecklingssamtalet ska, enligt nuvarande bestämmelser, behandla hur elevens kunskapsutveckling och

sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen. Arbetsgruppen anser att det tydligt ska framgå att utvecklingssamtalet fortsättningsvis även ska behandla de insatser som behövs för elevens fortsatta utveckling samt att innehållet i utvecklingssamtalet också ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till kunskapskraven. Arbetsgruppen föreslår därför att detta kommer till uttryck i lagtexten.

Arbetsgruppens förslag och bedömningar beskrivs utförligare i avsnitt 6.

